Manifest naar aanleiding van het symposium:

CLIËNTENRECHTEN: KROON OP DE ZORG?!

Den Haag, 11 september 2009

De positie van patiënt en cliënt is in de moderne gezondheidszorg geleidelijk aan veranderd van een volstrekt passieve opstelling naar een veel actievere rol.

*Drie centrale onderwerpen in dit proces zijn de **regie van deze zorg**, de **keuzevrijheid van de cliënt**, en de **ultieme bevoegdheid om over voorgenomen medisch handelen te beslissen**.*

*De cliënt wordt sterk gestimuleerd om, waar en voor zover dat mogelijk is, een actieve en prominente rol op zich te nemen in de **regie** van de eigen verzorging. Zorgverleners worden daarbij opgeroepen om de cliënt door goede en tijdige informatie zoveel mogelijk in dit proces te ondersteunen en zelfs te stimuleren, zonder daarbij aan hun eigen verantwoordelijkheid in deze regie afbreuk te doen.*

*De **keuzevrijheid** van de cliënt dient binnen economisch redelijke grenzen tot zijn recht te komen in de dimensies behandelmethode, behandelaar en behandelinstelling. Zorgaanbieders dienen daartoe - individueel en collectief - garant te staan voor heldere informatie over hun praktijken en prestaties.*

*De **ultieme bevoegdheid** om over voorgenomen medisch handelen te beslissen vloeit rechtstreeks voort uit het zelfbeschikkingsrecht van de mens. Een eerste vereiste daartoe is dat de cliënt over de juiste informatie beschikt, niet onder druk wordt gezet, maar integendeel wordt gestimuleerd om zelf een afgewogen keuze te maken.*

UITVOERING

Om bovengenoemde ambities te realiseren dient elke partij in het gezondheidszorgtraject een eigen actieve rol te vervullen:

1. *De overheid door een praktisch en breed wettelijk kader te verschaffen voor zover dat nog niet aanwezig is en de verantwoordelijkheid te blijven dragen voor goede zorg.*
2. *De zorginstanties door de cliëntverantwoordelijkheid in woord en daad te ondersteunen en door consciëntieus verslag te doen van hun praktijken en prestaties.*
3. *De zorgverzekeraars door de genoemde vrijheden te ondersteunen, de voorwaarden te scheppen en hun cliënten hier helder over te informeren.*
4. *De individuele zorgverlener door zich in een open en gelijkwaardige dialoog tegenover de cliënt op te stellen.*
5. *De cliënt door zich van zijn eigen verantwoordelijkheid bewust te zijn en daar actief naar te handelen.*

Mr. A.M. Vermaas *Dhr. A. Timmermans* *Mw. M. Mol*

Mr. R.H.L.M. van Boxtel *Mw. M. Schoneveld van der Linde*

Prinses Beatrix Fonds
VOOR SPIERZIEKTEN